

Pressiteade

25. november 2009

Mati Heidmets: Eesti peab saama tsentrifuugist magnetiks

Täna Tallinnas toimuval konverentsil „Eesti pärast eurot“ ütles teise paneeli „Eesti ja euroopalikud ühiskonnamudelid“ ettekandja, Tallinna Ülikooli professor Mati Heidmets, et Eesti peab saama tsentrifuugist magnetiks ehk inimeste eksportijast inimeste importijaks.

„Meie ühiskond on haritud inimeste ühiskond, mis on suur väärtus,“ selgitas Tallinna Ülikooli professor **Mati Heidmets**. „Meil on vabade inimeste ühiskond. Eesti seis on väga hea. Enamik riike unistaks sellisest pildist hariduses nagu on Eestis. Kuid meil on olulisi kitsaskohti. Näiteks on Eesti totaalne liider Euroopas meeste ja naiste palgaerinevuses. Veel enam: Eestis ei peeta seda probleemiks, et naised saavad sama töö eest vähem palka kui mehed – selles mõttes oleme „huvitava“ ühiskonna üles ehitanud.“

Mati Heidmets lisas, et Eestil on olulisi tugevusi ja eeliseid, mida me võib-olla ei teadvusta ja võib-olla ei hinda. „Välispilt on meist positiivsem kui me seda ise arvame,“ märkis Mati Heidmets.

Ettekandele järgnenud paneelis „Eesti ja Euroopalikud ühiskonnamudelid“, mida juhatas Eesti Koostöökoogu juhatuse esimees Peep Mühl, osalesid ajakirjanik Jekaterina Eilart, ühiskonnategelane, TÜ professor Marju Lauristin, meediaettevõtja Hans H Luik, ajaloolane Marek Tamm.

„Eesti ühiskonna arenguprobleemiks on hiiliv sallimatus,“ lausus ajaloolane **Marek Tamm**. „Välismaalased, kes siia tulevad, tajuvad tugevat sallimatust. Me peaksime kontrollima oma sõnakasutust ja käitumisviisi. Meie vanavanemad õppisid kasutama tualetti, meie vanemad õppisid sööma noa ja kahvliga, küllap meie õpime ära ka sallivuse, mida esineb väga erinevates vormides.“

„Euroga me saame vabandada paljusid asju,“ ütles **Marju Lauristin**. „Seni on euro viimane kants, mille taha pugeda, kuid kui see on käes, siis me oleme üksi – me ei saa väliste asjadega enam sisemisi vajakajäämisi varjata. Meil on vaja leida sisemine eesmärk, kuid selleks peame iseennast väärtustama. Eesti ühiskond on lihtsalt tuim, macholik ja hoolimatu. Kui me saame europainest lahti ja hakkame vabalt mõtlema, siis peame keskenduma mitte ainult tehnilisele innovatsioonile, vaid sotsiaalsele innovatsioonile.“

Hans H Luik lausus, et Eesti ühiskonna algrakuke on firma. „Eestis on 25 000 tegusat ettevõtet,“ rääkis Hans H Luik. „Nendes ettevõtetes, kus me tööd anname ja töötame, on väga palju vana. Väga palju ühesuunalist juhtimist. Aga ettevõtete demokraatiat on järjest raskem arendada – kas või seepärast, et meil ei ole korraliku lennuliiklust.“

Konverentsi "Eesti pärast Eurot" korraldavad Eesti Koostöö Kogu, Arengufond, Tööandjate Keskliit, Kaubandus-Tööstuskoda ja Suurettevõtete Assotsiatsioon. Selle üheks eesmärgiks on diskussiooni toetamine Eesti pikaajaliste arenguprioriteetide üle. Oleme veendunud, et laiapõhjaline arutelu aitab paremini välja sõeluda võimalused ja valikud, mis Eestil järgmisel kümnendil ees seisavad.